

نکته

محمد جعفری

کارشناس تأمین اجتماعی

«انتظارات» ازدولت

سینزدهم

بی شک مبانی فلسفی «عدالت» زیربنای هر نظام اجتماعی در هر جامعه‌ای است. از دیرباز همواره «تحقق عدالت اجتماعی» مورد توجه اندیشمندان، صاحب‌نظران بوده و از آن به عنوان مهمترین و اساسی‌ترین رکن اندیشه‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی یاد می‌کنند. با نگاه اجمالی به سیر تاریخی زندگی اجتماعی انسان تا امروز و در هر عصری و با هر تفکری «تحقق عدالت اجتماعی» پایه‌های اساسی عملکرد دولت‌ها محسوب می‌شود. سیزدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری فرصتی است تا با نگاه عمیق‌تر به نقش آفرینی سازمان تأمین اجتماعی در گسترش مفهوم عدالت اجتماعی و مباحث زیربنایی توسعه و رفاه کشور پرداخته شود. در این رهگذار «سازمان تأمین اجتماعی» در بسط و اشاعه عدالت اجتماعی نقشی تعیین‌کننده‌ای دارد. براساس اصول (۳)، (۲۱)، (۴۳) و (۹۲) قانون اساسی، تأمین نیازهای اولیه و رفع محرومیت و برخورداری از تأمین اجتماعی تکلیف دولت است و صراحتاً بر اساس اصل (۲۹) قانون اساسی بر خورداری از تأمین اجتماعی را یکی همگانی دانسته و دولت را موظف کرده که از محل درآمدها حاصل از مشارکت مردم، خدمت و حمایت‌های مالی، تأمین اجتماعی را برای یکایک افراد کشور تأمین کند. در این راستا، هنگامی که کارنامه برخی دولت‌های پیشین را می‌بینیم نه تنها سازمان تأمین اجتماعی در را توسعه و ایجاد رفاه برای جامعه میلیونی آن همواره نکردند بلکه با تصویب برخی لوایح گوناگون و اجرای طرح‌های احساسی و هیجانی مانند طرح بازنشستگی پیش از موعد، نوسازی صنایع، تحت پوشش قرار گرفتن بیمه شدن خاص بدون پشتوانه مالی و... بهره‌گیری از سرمایه و اعتبار معنوی کارگران و بیمه‌شدگان و عدم پرداخت به موقع بدهی‌ها، آینده سازمان تأمین اجتماعی را مبهم و با مخاطره جدی روبرو و ساخته‌اند. از دولت سیزدهم انتظار داریم که با درک شرایط صحیح اقتصادی، سیاسی و اجتماعی جامعه و کاهش منابع سازمان تأمین اجتماعی بیش از گذشته دولت‌های در برقراری امنیت و آرامش و آسایش بیش از ۴۲ میلیون نفر تلاش نماید و با گسترش تعامل و سه‌جانبه‌گرایی مسیر توسعه و رفاه را هموار سازد. همچنین از دولت سیزدهم انتظار داریم بر مبنای اصل توزیع عادلانه ثروت از ایجاد شکاف بین صندوق‌های بازنشستگی پرهیز نماید و با پرداخت به موقع بدهی‌های نهاد دولت و متناسب‌سازی و افزایش حقوق در بودجه، آینده صندوق‌ها را از بحران خارج کند. در آخر ذکر این نکته را لازم می‌دانم که سازمان تأمین اجتماعی به عنوان بزرگترین سازمان بیمه‌گر در کشور و دومین تأمین‌کننده درمان و با تحت پوشش قرار دادن بیش از ۴۲ میلیون بیمه‌شده، کارفرما و بازنشسته مهمترین نهاد تحقق عدالت اجتماعی در کشور است و کاهش دغدغه‌ها و مشکلات سازمان در واقع انتقال امنیت، آرامش و آسایش و رفاه به بیش از نیمی از جمعیت کشور محسوب می‌شود.

کاهش ۴۰ درصدی برداشت علوفه

کاهش بارش‌ها فقط آسیب به بخش کشاورزی را به همراه نداشته است. بر اساس اعلام ترجم بهزاد، مدیر کل دفتر امور مراتع سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری، خشکسالی باعث شده علوفه قابل برداشت در مراتع کشور نسبت به میانگین بلندمدت ۴۰ درصد کاهش یابد.

به گفته وی، در سال‌های گذشته چنین کاهش بی‌سابقه بوده و این در شرایطی است که حیات وحش و ۷۹ میلیون واحد دامی به این علوفه وابسته هستند. خشکسالی بخش‌های مختلفی را تحت تأثیر قرار می‌دهد که یکی از این بخش‌ها مراتع کشور است که فقر شدیدی را بر اثر این کاهش بارش‌ها تجربه می‌کند.

مدیر کل دفتر امور مراتع سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری اعلام کرد: «فقر پوشش گیاهی مراتع اثرات مختلفی را بر خاک، حیات وحش، دام و به تبع آن زندگی دامداران و عشایر می‌گذارد.»

وی با تأکید بر اینکه امیدواریم سال زراعی آتی پر باران باشد تا کاهش سطح آب پشت سدها جبران شود، عنوان کرد: «در شرایط خشکسالی باید مراقب ذخایر گیاهی و جانوری خود باشیم و این موضوع نیازمند اقدامات تحقیقاتی و پژوهشی است. افزایش دمای بیش از سطح نرمال و طبیعی احتمال آتش‌سوزی در مراتع و جنگل‌های کشور را بسیار بالا می‌برد.»

نماینده مردم قروه و دهگلان در مجلس شورای اسلامی افزود: «با توجه به کاهش میزان بارش‌ها، باید در زمینه اقدامات سازه‌ای در حوضه آب کشور تجدیدنظر کنیم و به سمت آبخیزداری و آبخوان‌داری حرکت کنیم، زیرا در شرایط بحرانی بسیار کمک‌کننده است.»

این نماینده مردم در مجلس با تأکید بر اینکه پتانسیل تبخیر سالانه آب در کشور حدود ۲ هزار میلیارد است، گفت: «به جای ذخیره آب در پشت سدها بهتر است با استفاده از سازه‌های آبخیزداری و آبخوان‌داری آب‌های موجود را به داخل سفره‌های زیرزمینی نفوذ دهیم تا میزان تبخیر کاهش یابد.»

تأثیرات بارش‌های کم در سال کم آب چه میزان است؟

خسارت ۴۰ هزار میلیاردی خشکسالی به کشاورزی

گفت‌وگو

سال خشکی را پشت سر می‌گذاریم. بارش‌ها در سال آبی جاری بسیار کم است و این قطعاً بر میزان تولیدات محصولات بخش کشاورزی اثرگذار است. بر اساس گزارش‌های منتشر شده تا بیستم اردیبهشت‌ماه امسال، ۱۴۲ میلی‌متر بارندگی در کشور به ثبت رسیده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۵۲ درصد کاهش یافته است. افت بارش‌ها به کم شدن حدود ۲۰ درصدی ذخیره آب در مخازن سدهای کشور نسبت به مدت مشابه سال قبل و خالی ماندن حدود ۵۸ درصد کل ظرفیت عملیاتی سدهای مخزنی کشور منتهی شده است. اردیبهشت ماه سال جاری مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی با استناد به کاهش شدید ریزش‌های جوی در حوضه‌های اصلی آبریز و اثر آن بر مخازن سدها، بر ضرورت آمادگی برای سازگاری با خشکسالی در بخش‌های مختلف کشور تأکید و آثار و پیامدهای این موضوع را آسیب‌شناسی کرد.

بر اساس این گزارش، تنش آبی در شش استان بیش از مناطق دیگر است. در نیمی از مناطق شش‌گانه آبی کشور، آب ورودی به سدها شدیداً کاهش یافته است. استان‌های «اصفهان»، «هرمزگان»، «سیستان و بلوچستان»، «اردبیل»، «فارس»، «مرکزی» و «خراسان رضوی» از جمله استان‌های در معرض تنش آبی هستند. اتاق بازرگانی ایران نیز در گزارشی با اشاره به بروز تنش آبی در کشور نسبت به توقف رشد مثبت بخش کشاورزی هشدار داده است.

خسارت ۴۰ هزار میلیاردی خشکسالی

خشکسالی در سال جاری علاوه بر توقف رشد تولید، خسارات جبران‌ناپذیری به بخش کشاورزی وارد می‌کند. این پدیده باعث می‌شود تمام هزینه‌هایی که کشاورزان برای تهیه بذر، بذریاشی و آماده‌سازی زمین در مرحله اولیه کاشت انجام می‌دهند، بی‌ثمر باقی بماند. نخستین برآوردها از میزان خسارات وارده به بخش کشاورزی شوک‌آور است. پرویز اوسطی، عضو کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط‌زیست مجلس شورای اسلامی در این باره گفت: «مراکز استان‌های کشور رقم بیش از ۴۰ هزار میلیارد تومان خسارت ناشی از تنش رطوبتی و میزان بارش را اعلام کرده‌اند.»

وی افزود: «در زمینه بررسی مشکلات عشایر، کمیسیون کشاورزی نشستی را داشته است. خشکسالی رخ داده یکی از موارد نادر در ۵۰ سال گذشته است. تغییر اقلیم واقعیتی است که باید آن را بپذیریم. سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد معترف

رئیس سازمان محیط‌زیست مطرح کرد احیاء دریاچه ارومیه در سال ۱۴۰۶

تحلیل

رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست در نشستی خبری که در محل این سازمان به مناسبت هفته محیط‌زیست و پنجاهمین سالگرد تأسیس سازمان حفاظت محیط‌زیست برگزار شد، درباره وضعیت احیای دریاچه ارومیه گفت: «برخی خبرگزاری‌های می‌گویند احیای دریاچه متوقف شده؛ در حالی که کارهای احیای دریاچه ارومیه به خوبی پیش می‌رود.»

عیسی کلانتری افزود: «کانال انتقال آب به دریاچه به مشکل خورده و احتمال دارد اجرای این طرح به شهر یورماه برسد.»

کلانتری تأکید کرد: «این دریاچه در سال ۱۴۰۶ احیا می‌شود و یقین داشته باشید هیچ مشکلی احیای دریاچه را به تعویق نمی‌اندازد. خشک شدن دریاچه ارومیه مشکلی بود که روحانی قول داده بود آن را رفع کند.» وی در بخش دیگری از سخنان خود بیان کرد: «در کشور ماکثر مسئولان محیط‌زیست رفتاری و ثانویه می‌بینند. حتی بعضی مدیران که در ارتباط مستقیم با محیط‌زیست هستند، چنین نگاهی به این مقوله ندارند. در حالی که در کشور ما محیط‌زیست بر لبه آسیب‌پذیری حرکت می‌کند

و به تدریج مردم محیط‌زیست را حقوق‌شهروندی خود تلقی کرده‌اند.» رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست با اشاره به دستاوردهای خوبی که در چهار سال حضور خود در سازمان محیط‌زیست داشته، یادآور شد: «بر خلاف تبلیغات علیه دولت، عملکرد محیط‌زیستی دولت خوب بوده است. اما انتظاراتی که جامعه از محیط‌زیست دارد برآورده نشده و عملی هم نیست.»

وی افزود: «در شرایطی به دلیل تحریم‌ها؛ منابع مالی دولت نیز تحلیل رفته بود، من شخصاً از رئیس‌جمهور قدردانی می‌کنم که با حمایت‌های وی در محیط‌زیست پیشرفت‌های خوبی داشتیم.»

منابع از صندوق توسعه ملی

کلانتری از اختصاص ۴۵۰ میلیون دلار از منابع صندوق توسعه ملی برای مدیریت پسماندها خبر داد و عنوان کرد: «حدود ۲۰ هزار نفر نیروی حفاظتی به جمعیت محیط‌بانان و بیش از ۳۰۰ سرباز محیط‌بان به بدنه این یگان و پاسگاه‌ها تجهیز و اضافه شده است.» رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست به تحولات گسترده حوزه دریایی و تالاب‌ها اشاره کرد و افزود: «در حوزه

بزرگ‌ترین معضل کشور است. مادر سازمان محیط‌زیست برای یک حیوان وحشی چندین کارشناس داریم؛ اما برای مسأله آب یک کارشناس هم نداریم.»

رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست بیان کرد: «کسانی که سیاست‌های کلان را تصویب می‌کنند به مسأله کمبود آب توجهی ندارند؛ به همین دلیل برنامه‌ریزی می‌کنند که ۸۵ درصد خودکفا شویم و به اندازه دو برابر شرایط موجود آب مصرف کنیم.»

وی ادامه داد: «از دو سال قبل به یک صنعت آب‌بر مجوز ندادیم و گفتیم فولاد و دیگر صنایع آب‌بر به سواحل منتقل شود؛ هرچند دیر شده و باید ۴۰ سال قبل اتفاق می‌افتاد.» کلانتری از کم‌پرزع شدن سالانه ده‌ها هزار هکتار اراضی زراعی خبر داد و افزود: «باید بدانیم مشکل محیط‌زیست ما فقط یوزپلنگ نیست و خاک و هوا نیز باید مدنظر قرار گیرد.» وی با بیان اینکه سالیانه ۱۱ هزار نفر به علت آلودگی هوا معادل تصادفات جاده‌ای در کشور می‌میرند، گفت: «ما التماس کردیم به جای مصرف مازوت خاموشی بدهیم، وزارت نیرو حق دارد کمبود برق ۳ هزار مگاواتی‌اش را یا از خاموشی تأمین کند یا مازوت بسوزاند.»

وضعیت وخیم منابع آبی

کلانتری با اشاره به وضعیت وخیم منابع آب کشور گفت: «منابع تجدیدپذیر آب کشور به کمتر از ۹۰ میلیارد متر مکعب رسیده است.» وی افزود: «مسال سرانه آب تجدیدپذیر کمتر از هزار متر مکعب و مرحله بحران است. ما به مرحله ورشکستگی آبی رسیدهایم. آب کماکان

